

Tentti 17.12.2012

Vastaa valintasi mukaan **neljään tehtävään**. Yksi tehtävä on kymmenen pisteen arvoinen. (Jos vastaat viiteen tehtävään, tehtävät numero 1–4 arvioidaan.)

Palauta vähintään yksi nimelläsi varustettu konsepti. Palauta *kaikki* saamasi yliopiston konseptiarkit – myös tyhjät ja suttupaperit. Tehtäväpaperin saat pitää.

Sallittu oheismateriaali: taskulaskin (myös ohjelmoitavat ja graafiset laskimet käyvät).

- Selitä Coulombin laki lyhyesti ja *kaavoja käyttämättä*.
  - Selitä lyhyesti lävistyslaki. (Jos kirjoitat lain kaavana, selitä kaavaa.)
- Maadoitetun $z = 0$ -johdetason yläpuolella ilmassa (korkeudella $z = h > 0$) on sähködipoli $\vec{p} = (\vec{u}_x + \vec{u}_z) \text{ Cm}$. Kenttien laskemiseen halutaan käyttää kuvälähdeperiaatetta. Mikä on annettua dipolia vastaavan kuvälähteen dipolimomentti $\vec{p}_i$? Piirrä kuva tilanteesta.
  - Erään vastusrakenteen resistanssi

$$R = \frac{b-a}{4\pi\sigma ab},$$

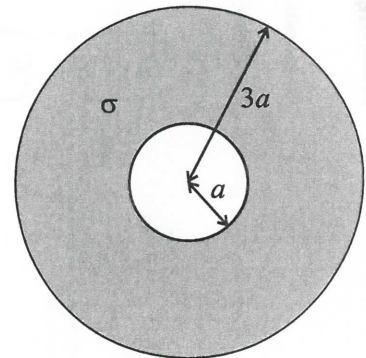
missä a ja b ovat rakenteen mittoja ja σ vastusaineen johtavuus. Jos johteen tilalle vaihdetaan ideaalista eristeainetta, jonka permittiivisyys on ϵ , mikä on syntyvän rakenteen kapasitanssi C ? Perustele lyhyesti.

- Magneettisia varauksia (magneettisia monopoleja) ei ole löydetty luonnosta. Magneettidipoleita kuitenkin on olemassa. Selitä lyhyesti, miten todellinen magneettidipoli muodostuu.
- Tyhjiössä on sähkökenttä

$$\vec{E}(\vec{r}) = (\vec{r} + \vec{u}_x a) \frac{Q}{8\pi\epsilon_0 |\vec{r} + \vec{u}_x a|^3}, \quad [a] = \text{m}.$$

Mikä on tämän kentän lähde (lähteen laji, suuruus ja sijainti)?

- Pallovastuksen täyteenä on johdetta σ . Elektrodiin säteet ovat a ja $3a$. Määritä sisä- ja ulkoelektrodien välinen jännite U , jos sisäelektrodilta ulkoelektrodille kulkee virta I .

- Tyhjiössä on (sylinterikoordinaateissa ilmaistu) magneettikenttä

$$\vec{H}(\vec{r}) = \vec{u}_z \frac{I_0}{6a} e^{-\rho^2/a^2}.$$

Määritä virrantiheysfunktio $\vec{J}(\vec{r})$, joka synnyttää tämän magneettikentän.

Mahdollisen tarpeen varalta: Äärellisen virtalangan magneettikentän lauseke (katso kuvaa):

$$\vec{H}(\vec{r}) = \vec{u}_\phi \frac{I}{4\pi\rho} (\cos\theta_1 - \cos\theta_2).$$

